

Правятъ впечатление преди всичко каменните съчива. Освенъ разните ножчета, стъргалки и стрели, направени отъ по-добре изчуканъ кремъкъ, сръщатъ се брадви, чукове, ножове отъ другъ, пакъ твърдъ камъкъ, но изгладени много добре и приспособени за по-тънка работа. Освенъ туй има останки отъ грънци, едни печени на слънце, други пъкъ въ пещъ, едни работени по-грубо и на ржка, други извъртѣни на грънчарско колело. Тези грънци били разнообразни съдини и били красени съ вкусъ. Едни били боядисвани съ черна или съ бѣла боя, други били шарени съ вдълбани изъ стените на съдината варовити спирални или пъкъ начупени украшения. Освенъ туй се намиратъ парчета отъ вжета, запазени поради спечена около тяхъ варовита покривка, случайно напластена, разни глинени печати съ издълбани по тяхъ фигури за украса на лицето и на тялото; следи отъ изгорено жито, камъни за ржчни мелници, мъстото, дето сѫ били вградени въ пода на къщата тия мелници; разновидни синци отъ семки и или пъкъ отъ кости и отъ изпечена пръсть; хубаво изгладени костени игли, шила и гладилки; разни прешлени за вретена, пръстени топки съ пробиви за опъване на мрежи или пъкъ за изопъване на прежда въ станъ; статуи на хора, седещи на столче или пъкъ прави; модели отъ обувки, направени отъ спечена пръсть и разни други из-

работени нѣща. Въ боклуците, натрупани до самите кѣщи, се намиратъ кости отъ хора, отъ кучета, отъ овце, кози, свине, глигани, добитъкъ, сърни, рогачи, отъ мечки, вълци, лисици и др. Не се сръщатъ тамъ само останки отъ питомни коне, защото конътъ се преселилъ по нашите мѣста покъсно. Нѣма и следи отъ домашни птици — кокошки и пѣтули, които сѫ пренесени отъ Индия сѫщо туй по-късно, къмъ пето столѣтие преди Христа.

Отъ новокаменното време сѫ останали и други нѣща. Край Странджа планина и до Сакаръ планина къмъ Каваклии се сръщатъ особени гробници. Това сѫ грамадни плочи, обикновено четири на брой, които заграждатъ четвъртита стая. Предъ тяхъ има други, които ограждатъ пътека за стаята. Близко до тия голѣми гробове, каквито ги има по крайбръежните страни, като се почне отъ Англия и се стигне чакъ до Индия и които се казватъ обикновено долмени, се сръщатъ и голѣми, прави побити камъни, събрани често пъти като гора близо единъ до другъ, а нѣкога и пръснати поединично. Има на много мѣста и други гробове. Това сѫ изсѣчени съ камени съчива четвъртити дупки въ меки варовити скали, каквито въ изобилие се намиратъ сега до Шуменъ при село Мадара, край Продадия и около Варна.